

Predseda — Chairman
prof. MVDr. Jozef BÍREŠ, DrSc.
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola, Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR, Bratislava
PhDr. Ľudmila Kundríková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technický redaktor — Technical editor
Dagmar Matejová

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Graphics Studio, s.r.o.,
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s.

Vydavateľ — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
Vychádza 3 x ročne.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVC
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, +421-55-7969111
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969112, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza
3x ročne, Cena čísla: 8,40 EUR
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: SK55 8180 0000 0070 0015 1337
Jednotlivé čísla SVČ sú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov.

Slovak Veterinary Journal (2 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátna pokladnica
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: SK55 8180 0000 0070 0015 1337

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspevkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
časťí je povolené len s písomným súhlasom šéfredaktora
alebo vydavateľa.

Dátum vydania: 31. august 2020

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošty Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

ani sme sa nenazdali a leto ubehlo a s ním aj obdobie dovolení. Verím, že letné dovolenky Vám okrem oddychu umožnili načerpanie veľa síl a pracovného elánu. Totiž, žijeme odborné veľmi náročné obdobie a jeho zvládnutie bude do konca roka vyžadovať vysoké pracovné nasadenie. Africký mor ošipaných aj napriek rôznym opatreniam nadobúda na intenzite, prechádza do ďalších regiónov Slovenska a napadá tak diviáciu zver i domáce ošipané. Pandémia COVID-19 sa dostala do druhej fázy už aj na Slovensku, a preto sa prijímajú striktné opatrenia proti šíreniu. Výzvou pre veterinárnych lekárov a stavovské organizácie je skutočnosť, že koronavírusová infekcia má postupne zoonotický charakter a kontaminované potraviny môžu byť potenciálnym zdrojom šírenia vírusu. V tejto súvislosti je dôležité podľa „Pandemického plánu vlády SR pre prípad pandémie“, že veterinárni lekári sa spolu so zamestnancami v živočíšnej výrobe a potravinárskych závodoch dostali do rizikovej skupiny pracovníkov v prvej línii. Pre úspešné zvládnutie naznačených úloh a ďalších odborných aktivít Vám určite pomôže zoznamenie sa s aktuálnym číslom Slovenského veterinárskeho časopisu. V obsahu nájdete príspevky na tému aktuálnych poznatkov z veterinárneho výskumu a praxe. Zaujme Vás odborné a spoločenské dianie v stavovských organizáciách, ktoré i napriek obmedzeniam v súvislosti s COVID-19, sa nezastavilo. Nezapudli sme pripomenúť významné osobnosti z veterinárneho života, oslávencov, ale aj tých, ktorí opustili naše rady. Redakčná rada praje čitateľom SVČ veľa odborného potešenia a teší sa na ďalšiu spoluprácu.

Prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc.,
predseda redakčnej rady

72 PRAVDY A MÝTY O SARS-CoV-2

88 ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SR
INFORMUJE

98 ROKOVANIE EXPERTNEJ SKUPINY PRE AFRICKÝ MOR
OŠIPANÝCH NA SLOVENSKU

104 BORDER CHOROBA OVIEC

107 ALTERNATÍVNE METÓDY NAHRÁDZAJÚCE IN VIVO
EXPERIMENTY NA ZVIERATÁCH

113 RYBY A ICH PARAZITY V ÚLOHE BIOINDIKÁTOROV ZNEČISTENIA
VODNÉHO PROSTREDIA POLYCHLÓROVANÝMI BIFENYLMÍ

122 OSOBNOSTI SLOVENSKEJ VETERINÁRNEJ MEDICÍNY III

Indexované v EBSCO

Abstrakty vedeckých príspevkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze
Food Science and Technology Abstracts (FSTA).

Na obálke G. Kieselbach, Kačky na jazere, okolo 1940, olej, preglejka, 25 x 30 cm, výrez

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent, spotrebiteľ

Pravdy a mýty o SARS-CoV-2 (Lešník, F.)	72
Čo všetko nevieme (vieme) o psoch (Lešník, F.)	75
Charakteristika, identifikácia a význam baktérií rodu <i>Weissella</i> (Koščová, J.)	77
Zdravotné výhody a nevýhody vegetariánskej diéty (Rimárová, K., Sulínová, Z., Juriš, P.)	81
Ladniak malý (<i>Psittacula krameri</i> , <i>Psittacula</i> , Psittacidea): invázny druh v Európe – časť 1 (Šimko, J., Šimková, Z., Šimko, Š.)	85

Informácie ŠVPS SR o úradnej veterinárnej, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatíve, UVLF v Košiciach a KVL SR

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	88
Rokovanie expertnej skupiny pre africký mor ošípaných na Slovensku	98
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach informuje (Kundríková, E.)	99

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Border choroba oviec (Kováčová, D., Babinčáková, M., Kasenčák, M.)	104
Alternatívne metódy nahrádzajúce <i>in vivo</i> experimenty na zvieratách (Kiššová, Z., Tkáčiková, E.)	107
Ryby a ich parazity v úlohe bioindikátorov znečistenia vodného prostredia polychlórovanými bifenyli (Brázová, T., Barčák, D., Uhrovič, D., Orosová, M., Šalamún, P., Oros, M.)	113
Mikrobiota koní – zdroj bioaktívnych kmeňov <i>Enterococcus mundtii</i> (Focková, V., Styková, E., Maďar, M., Kačírová, J., Lauková, A.)	117
Sledovanie dynamiky vývoja vplyvu toxických látok na vybrané fyziologické parametre v experimente (Cimboláková I., Sasáková N., Veszelits Laktičová K., Vargová M., Pavolová, H.)	118

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálie

Osobnosti slovenskej veterinárnej medicíny III (Pokorný, J. a kol.)	122
Recenzia knihy Ingvar Ekesbo and Stefan Gunnarson: Farm Animal Behaviour (Venglovský, J.)	125
Aj zverolekár je len človek – v podaní MVDr. Štefana Mártona (Blecha, J.)	125
Jubilanti v 2. polroku 2020	126
Dr. h. c. prof. MVDr. Rudolf Cabadaj, PhD. oslávil životné jubileum 80 rokov (Marcinčák, S. a kol.)	127
Osemdesiat rokov oslavuje MVDr. Pavol Gašpar	128
Prof. MVDr. Pavol Mesároš, PhD., 80-ročný (Hajurka, J.)	129
Odišiel vzácny človek (Bíreš, J.)	130
Za prof. MVDr. JUDr. Andrejom Bugarským, CSc. – emeritným profesorom (Takáčová, D., Korim, P. a kol.)	131
Rozlúčka s múdrou, dobrým a šikovným kolegom (Fothy, J.)	132
Z našich radov odišli	132

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

Truths and myths about SARS-CoV-2 (Lešník, F.)	72
What we don't know (know) about dogs (Lešník, F.)	75
Characteristics, identification and significance of bacteria of the genus <i>Weissella</i> (Koščová, J.)	77
Health advantages and disadvantages of a vegetarian diet (Rimárová, K., Sulinová, Z., Juriš, P.)	81
The rose-ringed parakeet (<i>Psittacula krameri</i> , <i>Psittacula</i> , <i>Psittacidae</i>): A invasive species in Europe – Part 1 (Šimko, J., Šimková, Z., Šimko, Š.)	85

Information of the SVFA SR on official veterinary, food and agricultural legislation, UVMaPh in Košice and ChVS SR

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	88
Meeting of the expert group for African swine fever in Slovakia	98
University of Veterinary Medicine and Pharmacology informs (Kundríková, L.)	99

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

Border disease of sheep (Kováčová, D., Babinčáková, M., Kasenčák, M.)	104
Alternative methods replacing <i>in vivo</i> animal experiments (Kiššová, Z., Tkáčiková, L.)	107
Fishes and their parasites as bioindicators of environmental pollution by polychlorinated biphenyls (Brázová, T., Barčák, D., Uhrovič, D., Orosová, M., Šalamún, P., Oros, M.)	113
Microbiota of horses – the source of bioactive strains <i>Enterococcus mundtii</i> (Focková, V., Styková, E., Maďar, M., Kačírová, J., Lauková A.)	117
Monitoring the dynamics of the development of the influence of toxic substances on selected physiological parameters in the experiment (Cimboláková I., Sasáková N., Veszelits Laktičová K., Vargová M., Pavolová, H.)	118

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Personalities of Slovak Veterinary Medicine III (Pokorný, J. <i>et al.</i>)	122
Review of the book: Ingvar Ekesbo and Stefan Gunnarson: Farm Animal Behaviour (Venglovský, J.)	125
Even a veterinarian is only a human being – presented by MVDr. Štefan Márton (Blecha, J.)	125
Jubilees in the 2 nd half of 2020	126
Dr. h. c. prof. MVDr. Rudolf Cabaďaj, PhD. celebrated his life anniversary 80 years (Marcinčák, S. <i>et al.</i>)	127
MVDr. Pavol Gašpar celebrates eighty years	128
Prof. MVDr. Pavol Mesároš, PhD., 80 years old (Hajurka, J.)	129
A precious man has left (Bíreš, J.)	130
For prof. MVDr. JUDr. Andrej Bugarský, CSc. - Professor Emeritus (Takáčová, D., Korim, P. <i>a kol.</i>)	131
Farewell to a wise, good and skilful colleague (Fothy, J.)	132
The departed of our community	132